

YEŞİL HAVAALANI PROJESİ SEKTÖREL KRİTERLER DOKÜMANI

1. Amaç

Bu dokümanın amacı, proje kapsamında işletmelerin TS EN ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi Belgelendirmesi işleminin gereklilikleri ile birlikte sağlamak zorunda oldukları sektörel kriterlerini açıklamaktır.

2. Kapsam

Bu doküman, proje kapsamında, havaalanlarında faaliyet gösteren işletmelerin faaliyetleri sonucunda ortaya çıkan / çıkabilecek olan olumsuz çevresel etkilerini en aza indirebilmek amacıyla bu işletmelere uygulanabilecek özel şartları kapsamaktadır.

Havaalanında faaliyet gösteren işletmelerin bu dokümanda belirtilen şartları karşılaması, bu işletmelerin ulusal çevre mevzuatında belirtilen ve kendilerine uygulanabilir yasal şartlara uygun faaliyet gösterme ve Yeşil Havaalanı Projesi Uygulama Esasları'nda belirtilen TS EN ISO 14001 standardı şartlarına uyma yükümlülüklerini ortadan kaldırmaz.

Bu dokümanda tanımlanan sektörel kriterlerin işletmelerce karşılanma durumu yalnızca proje kapsamında SHGM'ye başvuruda bulunacak işletmeler için TSE tarafından gerçekleştirilecek olan TS EN ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi tetkiklerinde veya ayrıca değerlendirilecektir.

Sektörel kriterlerin karşılanabilmesi ve sektörel kriterlerin işletme tarafından karşılandığının gösterilmesi amacıyla oluşturulacak dokümanlar ve kayıtlar işletme tarafından TS EN ISO 14001 *standardının dokümante edilmiş bilginin kontrolü maddesinde* belirtilen şartlara göre yönetilecektir.

3. Tanımlar ve Kısaltmalar

3.1 APU (Auxiliary power unit): Yedek güç ünitesi.

3.2 AYP: Atık Yönetim Planı ve Hedef Atık Çizelgesi.

3.3 Başvuru: Yeşil Kuruluş Sertifikası başvurusu.

3.4 FEGP (Fixed electrical ground power): Sabit elektrikli yer güç üniteleri.

3.5 GPU (Ground power unit): Yer güç ünitesi.

3.6 PCA (Pre-Conditioned Air) : Yolcu Köprüsünden uçağa verilen ısıtma ve soğutma hizmeti

3.7 İşletme: 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu ve 5431 sayılı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun kapsamında yetkilendirilmiş havacılık işletmesi.

3.8 Malzeme Güvenlik Bilgi Formları (MSDS): Tehlikeli maddelerin ve müstahzarların; özelliklerine ilişkin ayrıntılı bilgileri, bulunduğu işyerlerinde madde ve müstahzarın tehlikeli özelliklerine göre alınacak güvenlik önlemlerini, insan sağlığı ve çevrenin, tehlikeli maddelerin ve müstahzarların olumsuz etkilerinden korunmasına yönelik gerekli bilgileri içeren belge.

3.9 Proje: Yeşil havaalanı projesi.

3.10 Sektörel kriterler: Proje kapsamında başvuruda bulunacak işletmelerin TS EN ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi Belgelendirmesi işleminin gereklilikleri ile birlikte sağlamak zorunda

oldukları, SHGM ile TSE tarafından belirlenen ve SHGM tarafından işletmelere duyurulan gereklilikler.

3.11 SHGM: Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü.

3.12 TSE: Türk Standartları Enstitüsü.

3.13 *Havaalanı Genel Vaziyet Planı*: Tüm havaalanı sınırları içerisinde, tüm müştemilat dahil olmak üzere *başvuruda bulunan* işletmenin sınırlarının gösterildiği ve başvuruda bulunan işletmenin bulunduğu havalimanı işletmesinin en üst otoritesi tarafından onaylanan A3 formatında hazırlanmış olan plan.

3.14 *Vaziyet planı*: İşletmenin sorumluluk sahası içerisinde; tüm atık oluşan bölgeleri, (bina, saha vb. alanlarda atık kodlarını da içerecek şekilde) buzlanmayı giderici / önleyici faaliyetlerin gerçekleştirileceği alanı, atık su arıtma sistemlerini (*yağ-su ayırıcı sistemler dahil her türlü fiziksel, kimyasal ve biyolojik arıtma sistemleri*), yağmur suyu kanalları (yeşil renkte) ve bağlantı noktalarını (mavi renkte), arıtma sistemine giden hatları / atık su toplama sistemini (kırmızı renkte), *tehlikeli, tehlikesiz ve evsel atıklar için geçici depolama alanlarını, tehlikeli madde ve karışımların depolama alanlarını* ve sera gazı kaynaklarını gösteren *işletmenin en üst yetkilisi tarafından onaylanan A3 formatında hazırlanmış olan plan.*

3.15 *Yeşil Havaalanı Projesi Uygulama Esasları*: Projenin uygulama esaslarının belirlendiği ve SHGM tarafından işletmelere duyurulan esaslar.

3.16 *PAT sahası*: *Hava araçları ve bunların faaliyetleri ile ilgili araç ve teçhizatın hareket ve park edilmesinde kullanılan asfalt, beton ve toprak yapıdaki pist, apron ve taksi yolları ile yakın çevresi.*

3.17 *Geçici depolama alanı*: *Atıkların üretici tarafından geri kazanım/bertaraf tesisine gönderilinceye kadar tesis içinde geçici olarak biriktirildiği alanı,*

3.18 *Tehlikeli atık*: *Atık Yönetimi Yönetmeliğinin EK-IV'ünde (*) altı haneli atık kodunun yanında yıldız (*) işareti bulunan atıkları,*

3.19 *Tehlikesiz atık*: *Atık Yönetimi Yönetmeliğinin EK-IV'ünde (*) ile işaretlenmemiş atıkları,*

3.20 *Atık kodu*: *Atık Yönetimi Yönetmeliği Ek-4'te atığın tanımına karşılık gelen altı haneli kodu,*

3.21 *AEEE*: *Atık elektrikli ve elektronik eşyayı*

3.22 *Tıbbi atık*: *Enfeksiyon yapıcı atıkları, patolojik atıkları ve kesici-delici atıkları*

3.23 *Bakanlık*: *Çevre ve Şehircilik Bakanlığını*

4. Sektörel Kriterler

4.1. Genel Hususlar

4.1.1 İşletmeler, başvurunun yapılacağı havaalanı için, havaalanı genel vaziyet planını ve vaziyet planını, TSE'ye yapacakları başvuru sırasında *sunmalıdır.*

Not: Sivil-asker ortak kullanımlı havaalanlarında, havaalanı sınırları, sivil statüde olan havaalanı işletmecisine tahsis edilmiş olan sahalara kabul edilir.

4.1.2 İşletme tarafından TSE'ye yapılan başvurunun tarihi ile TSE denetim ekibi tarafından gerçekleştirilecek saha ziyareti tarihleri arasında Havaalanı genel vaziyet planında ve vaziyet planında değişiklik yapmayı gerektirecek bir durum söz konusu oldu ise, bahse konu planlar revize edilerek güncel versiyonları saha ziyareti sırasında TSE denetim ekibine sunulmalıdır.

4.2. Atık Suların Yönetimi

4.2.1. İşletmelerin faaliyetleri sonucu ortaya çıkan endüstriyel ve evsel nitelikli atık sular çevre mevzuatına uygun bir şekilde yönetilmelidir. Bu durum, uygun bir drenaj sistemine sahip olmayı ve atık suların:

a) Havaalanı bünyesinde *fiziksel, kimyasal veya biyolojik yöntemler ile* arıtılarak Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği hükümlerine uygun bir şekilde bertaraf edilmesini,

veya,

b) Belediye mücavir alanı sınırları içerisindeki işletmeler için belediye atık su toplama sistemine deşarjını,

veya,

c) Betonarme ve sızdırmazlığı sağlanmış atık su çukurlarında depolandıktan sonra bertaraf edilmek üzere uygun bir atık su alt yapı tesisine transferini

ihativa eder.

Atık suyunu arıtarak alıcı ortama deşarj eden işletmeler, atık su konusunu kapsayan geçerli bir çevre iznine veya geçici faaliyet belgesine sahip olmalı ya da TSE denetimi öncesinde çevre izni belgesi için ilk/yenileme başvurusunu yapmış olmalıdır. Çevre izni/Geçici Faaliyet belgesi kapsamında ilgili mevzuatta belirlenen aralıklarla numune alma işlemleri ve atık su analizleri yaptırılmalıdır.

Atık suyunu arıtarak veya arıtmadan ilgili belediyeye ait bir atık su altyapı tesisine (kanalizasyon ve/veya doğrudan arıtma tesisi) veren işletmeler, geçerli bir kalite kontrol izni (endüstriyel atık sular için) veya bağlantı izni (evsel nitelikli atık sular için) belgesine sahip olmalı veya TSE denetimi öncesinde bahse konu izin başvurularını yapmış olmalıdır. Kalite kontrol izni veya bağlantı izni ile ilişkili varsa belirlenen numune alma işlemleri, atık su analizleri veya diğer faaliyetler ayrıca gerçekleştirilmeli ve ilgili kayıtlar muhafaza edilerek TSE denetimi sırasında denetim ekibine sunulmalıdır.

Atık suyunu arıtarak veya arıtmadan havaalanı sınırları içerisinde başka bir otoritenin sorumluluğundaki altyapı tesisine (kanalizasyon ve/veya doğrudan arıtma tesisi) veren işletmeler, ilgili otorite ile yaptıkları protokol, sözleşme vb. kayıtları TSE denetimi sırasında denetim ekibine sunmalıdır. İşletmeler, varsa bahse konu otoriteler ile yapılan protokol veya sözleşmelerde belirtilen numune alma, analiz veya diğer faaliyetler konusundaki yükümlülükleri yerine getirdiklerine dair kayıtları TSE denetimi sırasında denetim ekibine sunmalıdır.

Evsel nitelikteki atık sularını sızdırmaz nitelikteki fosseptikte toplayan ve vidanjör vasıtası ile atık su altyapı tesislerine veren işletmeler, atık sularını verdikleri otoriteler ile yaptıkları protokolü ve vidanjörle atık su bertarafı sonucunda aldıkları kayıtları beş yıl süreyle muhafaza etmeli ve bahse konu kayıtları TSE denetimi sırasında denetim ekibine sunmalıdır.

Fosseptik tanklarının hizmet verdiği çalışan sayısı 84 kişiden fazla olan işletmeler, bu maddenin a veya b bendinde belirtildiği şekilde atık su yönetimi dönüşümünü tamamlamalıdır.

4.2.2. Atık suların bertarafı ile ilgili yükümlülüğü bulunmayan işletmeler, havaalanı işletmecisinden alacakları ve başvuruda bulunan işletmenin, atık suların bertarafı ile ilgili yükümlülüğünün bulunmadığına dair ifadeleri içeren resmi yazıyı talep edilmesi halinde TSE'ye sunulmak üzere hazır bulundurulmalıdır.

4.2.3. Atık yağlar ve bitkisel atık yağlar ile karışmış atık suları için yağ tutucu sistemler vasıtasıyla ön arıtma yapan işletmeler; *sistem çıkış suyu için bu maddenin a, b veya c bentlerinde belirtilen seçeneklerden hangisi uygulanıyorsa, o seçenek ile uyumlu olarak yine bu maddede belirtilen şartları sağlamalıdır.*

4.2.4. *Atık yağlar ve bitkisel atık yağlar ile karışmış atık suları için yağ tutucu sistemler kullanan işletmeler, bu sistemlerin periyodik kontrolünü asgari üçer aylık periyotlarla gerçekleştirmeli, gerektiğinde temizlemeli, periyodik kontrol ve temizlik faaliyetlerine yönelik kayıtları oluşturmalı ve muhafaza etmeli, bu sistemlerden ortaya çıkan atıklara AYP'de yer vermeli ve bu atıkların sınıflandırmasına göre yasal şartlara uygun bir şekilde yönetmelidir.*

4.2.5. Bakım kuruluşları, hava aracı temizleme, yıkama ve benzeri faaliyetleri *kapsamında oluşan atık suları için bu maddenin a, b veya c bentlerinde belirtilen seçeneklerden hangisi uygulanıyorsa, o seçenek ile uyumlu olarak yine bu maddede belirtilen şartları sağlamalıdır.*

4.3. Buzlanmayı Giderici / Önleyici Faaliyetlerin Yönetimi

4.3.1. Buzlanmayı giderici / önleyici faaliyetlerin gerçekleştirilmediği havaalanlarında faaliyet gösteren işletmelerin yükümlülükleri;

Başvuruda bulunan işletmenin faaliyet gösterdiği havaalanında, herhangi bir işletme tarafından buzlanmayı giderici / önleyici faaliyette bulunulmadığı beyan ediliyorsa, havaalanı işletmecisinden alınan ve havaalanında buzlanmayı giderici / önleyici faaliyette bulunulmadığına dair ifadeleri içeren resmi yazı TSE denetimi sırasında denetim ekibine sunulmalıdır. Başvuru yapan işletmenin havaalanı işletmecisi olması durumunda, bu işletme tarafından düzenlenen ve havaalanında buzlanmayı giderici / önleyici faaliyette bulunulmadığına dair ifadeleri içeren beyan yazısı TSE denetimi sırasında denetim ekibine sunulmalıdır.

4.3.2. Buzlanmayı giderici / önleyici faaliyetlerin gerçekleştirildiği havaalanlarında bu kapsamda herhangi bir sorumluluğu bulunmayan işletmelerin yükümlülükleri

Havaalanı işletmecisinden alınan ve havaalanında ilgili işletmenin buzlanmayı giderici / önleyici faaliyette bulunulmadığına dair ifadeleri içeren resmi yazı TSE denetimi sırasında denetim ekibine sunulmalıdır.

4.3.3. Buzlanmayı giderici / önleyici faaliyetlerin gerçekleştirildiği havaalanlarında hava taşıtlarına yönelik buzlanmayı giderici / önleyici faaliyetlere yönelik sorumlu işletmeler için şartlar;

4.3.3.1. Buzlanmayı giderici / önleyici faaliyetlerin gerçekleştirileceği alan Havaalanı Genel Vaziyet planında belirtilmelidir. Bu alan belirlenmeden, havaalanı işletmecisi ve / veya buzlanmayı giderici / önleyici faaliyette bulunan işletmeler tarafından proje kapsamında başvuru yapılamaz.

4.3.3.3. Havaalanı işletmecilerinin yükümlülükleri

4.3.3.3.1. Aşağıda belirtilen gereklilikleri sağlayacak şekilde buzlanmayı giderici / önleyici faaliyetlerin gerçekleştirileceği bir alan oluşturulmalıdır;

- i) *Faaliyetler sonucunda ortaya çıkan sıvıların / maddelerin drenajını veya toplanmasını sağlayacak,*
- ii) *Toplanan sıvıların / maddelerin, atık su drenaj ve arıtma sistemine, toprağa veya yağmur suyu toplama sistemine karışmasını engelleyecek ve yağmur suyu, kum, yağ ve benzeri malzemelerden olabildiğince fiziksel yöntemlerle ayrıştırılmasına imkân tanıyacak,*
- iii) *Buzlanmayı giderici / önleyici faaliyetlerin gerçekleştirileceği alanlarda uygulamayı açıklayan talimatlar bulunacak, sıvıların toplandığı alanlar açıkça görülebilir olacak ve silinmeyecek şekilde işaretlenmesi sağlanacaktır.*

4.3.3.3.2. *Buzlanmayı giderici / önleyici faaliyetlerin gerçekleştirileceği alana ilişkin onaylı proje talep edilmesi halinde TSE'ye sunulmak üzere hazır bulundurulmalıdır.*

4.3.3.3.3. *Buzlanmayı giderici / önleyici faaliyetlerde uygulamayı gerçekleştiren tüm kuruluşlardan aşağıda belirtilen bilgi ve belgeler temin edilmeli ve bu bilgi ve belgeler TSE denetimi sırasında denetim ekibine sunulmalıdır;*

- i) *Kullanılan sıvıların yıllık uygulama miktarları,*
- ii) *Kullanılan sıvıların MSDS'leri,*
- iii) *Buzlanmayı giderici / önleyici faaliyetler sonrasında oluşan atık miktarları,*
- iv) *Buzlanmayı giderici/önleyici faaliyetler sonrasında oluşan atıkların çevre lisanslı kuruluşlara teslimine ilişkin belgelerin kopya nüshaları (Ör: MOTAT sistem kaydı).*

Not: Yapılan analiz sonucunda tehlikeli atık olarak sınıflandırılmayan ve/veya Bakanlık tarafından atık su olarak yönetilebileceği konusunda yazılı görüş alınan buzlanmayı giderici / önleyici faaliyetler sonrasında oluşan atık sıvılar, atık su konulu çevre iznine sahip bir arıtma tesisine veya atık su konulu çevre iznine sahip bir arıtma tesisine bağlantısı olan atık su altyapı sistemine verilebilir.

4.3.3.3.4. *Buzlanmayı giderici/önleyici faaliyetler sonucunda ortaya çıkan atıkların toplanmasına yönelik etkinliğin değerlendirilmesi için, alt yapı vs. eksiklikler kış operasyonları öncesinde tatbikat yapılarak tespit edilmeli, gerekli iyileştirmeler yapılmalı ve sürekliliği sağlanmalıdır. Tatbikata ilişkin yazılı ve görsel kayıtlar TSE denetimi sırasında denetim ekibine sunulmalıdır.*

4.3.3.3.5. *TSE denetim ekibi tarafından gerçekleştirilecek saha ziyaretinden önceki son kış mevsiminde buzlanmayı giderici/önleyici faaliyet gerçekleştirilmiş ise, bahse konu operasyonların en az birisine ait görsel kayıtlar (video görüntüleri veya fotoğraflar) oluşturulmalı ve TSE denetimi sırasında denetim ekibine sunulmalıdır.*

4.3.3.3.6. *Hava taşıtlarına yönelik buzlanmayı giderici / önleyici faaliyetlerin havaalanı işletmecisi tarafından gerçekleştirilmesi durumunda buzlanmayı giderici/önleyici faaliyetlerin, belirlenen alanlarda yapıldığına dair ifadeleri içeren beyan yazısı TSE denetimi sırasında denetim ekibine sunulmalıdır.*

4.3.3.3.7. *Hava taşıtlarına yönelik buzlanmayı giderici / önleyici faaliyetlerin havaalanı işletmecisi tarafından gerçekleştirilmesi durumunda uygulama sonucunda ortaya çıkan sıvılar / atıklar için MSDS'lerde verilen bilgiler dikkate alınarak bu dokümanda belirtilen tüm gereklilikler (atıkların toplanması, geçici depolama alanlarına taşınması, geçici depolama alanlarında depolanması, çevre lisanslı kurum / kuruluşlara teslim edilmesi, çevre lisanslı kurum / kuruluşlarca bertaraf*

edilmesi / geri kazanılması; atıklara, atık beyan formlarında ve AYP'lerde yer verilmesi ve benzeri tüm gereklilikler) sağlanmalıdır.

4.3.3.3.8. Hava taşıtlarına yönelik buzlanmayı giderici / önleyici faaliyetlerin havaalanı işletmecisi tarafından gerçekleştirilmesi durumunda 4.3.3.3.3 no'lu maddede istenen bilgi ve belgeler TSE denetimi sırasında denetim ekibine sunulmalıdır.

4.3.3.4. Hava taşıtlarına yönelik buzlanmayı giderici / önleyici faaliyetleri gerçekleştiren diğer işletmelerin yükümlülükleri

4.3.3.4.1. İşletmeler, havaalanı işletmecisinden alacakları ve buzlanmayı giderici / önleyici faaliyetlerin, havaalanı işletmecisince belirlenen alanlarda yapıldığına dair ifadeleri içeren resmi yazıyı TSE denetimi sırasında denetim ekibine sunmalıdır.

4.3.3.4.2 Bu dokümanın 4.3.3.3.3 no'lu maddesinde belirtilen veri ve bilgilere ilişkin kayıtları tutmalı, muhafaza etmeli, havaalanı üst otoritesine bildirimini sağlamalı ve TSE denetimi sırasında denetim ekibine sunulmalıdır.

4.3.3.4.3. Hava taşıtlarına yönelik buzlanmayı giderici / önleyici faaliyetlerin gerçekleştirilmesi sonucu ortaya çıkan sıvılar / atıklar için MSDS'lerde verilen bilgiler dikkate alınarak bu dokümanda belirtilen tüm gereklilikler (atıkların toplanması, geçici depolama alanlarına taşınması, geçici depolama alanlarında depolanması, çevre lisanslı kurum / kuruluşlara teslim edilmesi, çevre lisanslı kurum / kuruluşlarca bertaraf edilmesi / geri kazanılması; atıklara, atık beyan formlarında ve AYP'lerde yer verilmesi ve benzeri tüm gereklilikler) sağlanmalıdır.

4.3.4. PAT sahalarına yönelik buzlanmayı giderici / önleyici faaliyetler için şartlar

PAT sahalarına yönelik buzlanmayı giderici / önleyici faaliyetlerde kullanılan tüm sıvılar / maddeler çevre dostu ürünlerden seçilmelidir.

4.4. Atıkların Yönetimi

4.4.1. Genel şartlar

4.4.1.1. Bir örneği Ek-1'de yer alan formata uygun AYP oluşturulmalı, işletme içerisinde oluşan tüm atık türlerini de içerecek şekilde güncelliği sağlanmalıdır. Başvuru sırasında, kuruluşun en üst otoritesi tarafından onaylanmış olan nüshası TSE'ye sunulmalıdır.

4.4.1.2. Hazırlanan AYP, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yayınlanan Atık Yönetimi Yönetmeliği gereğince hazırlanması ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığına sunulması zorunlu olan Atık Yönetim Planı ile atık kodları, atık türleri, hedef atık miktarları (belediye atıkları hariç), vb. konularda uyumlu olmalıdır.

4.4.1.3 Bir örneği Ek-2'de yer alan formata uygun atık kayıt çizelgesi oluşturulmalı, işletme içerisinde oluşan tüm atık türlerini de içerecek şekilde güncelliği sağlanmalıdır. Başvuru sırasında, başvurunun yapıldığı takvim yılı ve bir önceki takvim yılındaki gerçekleştirmeleri gösterir atık kayıt çizelgeleri TSE'ye sunulmalıdır.

4.4.1.4. Miktarına bakılmaksızın tüm tehlikeli atıkları kapsayacak şekilde mali sorumluluk sigortası yaptırılmalıdır.

4.4.1.5. Faaliyetleri sonucunda atık yağ oluşan işletmeler, her takvim yılının şubat ayı sonuna kadar Bakanlıkça hazırlanan çevrimiçi uygulamaları kullanarak atık yağ beyanını doldurmalı, onaylamalı, çıktısını almalı ve beş yıl boyunca bir nüshasını saklamalıdır.

4.4.1.6. İşletmeler, tehlikeli ve tehlikesiz atıklarına ilişkin olarak atık beyanını her takvim yılının mart ayı sonuna kadar Bakanlıkça hazırlanan çevrimiçi uygulamalar kullanarak doldurmalı, onaylamalı, çıktısını almalı ve beş yıl boyunca bir nüshasını saklamalıdır.

4.4.1.7. Faaliyetleri sonucunda bitkisel atık yağ oluşan işletmeler, bu yağların toplanması için çevre lisanslı geri kazanım tesisleriyle veya bitkisel atık yağ ara depolama tesisleri ile yıllık sözleşme yapmalıdır.

4.4.1.8. Faaliyetleri sonucunda atık yağ oluşan işletmeler, atık yağ analizlerini Bakanlıktan yeterlilik belgesine sahip laboratuvarlara yaptırmalıdır.

4.4.1.9. Atık yağ kategorisini etkileyecek koşulların oluşması durumunda atık yağ analizi yenilenerek Bakanlığa bilgi verilmelidir.

4.4.2. Atıkların kaynağında ayrıştırılması

İşletmeler, faaliyetleri sonucu oluşan tüm atıkların, atık türlerini ve atık kodlarını belirlemeli ve hava, toprak, bitki, hayvan ve insanlar için risk yaratmayacak, gürültü, titreşim ve koku yoluyla rahatsızlığa neden olmayacak şekilde atıklarını kaynağında ayrı toplamalıdır. Buna ek olarak, atık türlerine özgü aşağıdaki hususlar işletmenin faaliyetleri ile ilgili olduğu durumda ayrıca dikkate alınmalıdır;

* Atık yağların, geçirimsiz zemin üzerine yerleştirilmiş üzerinde "Atık Yağ" ibaresi yer alan tanklar/konteynerler içinde kategorilerine göre ayrı ayrı toplanması,

* Bitkisel atık yağların biriktirme işlemi için sızdırmaz, iç ve dış yüzeyleri korozyona dayanıklı ve üzerinde "bitkisel atık yağ" ibaresi bulunan toplama kaplarının kullanılması,

* Tıbbi atıkların toplanmasında; yırtılmaya, delinmeye, patlamaya ve taşımaya dayanıklı, orta yoğunluklu polietilen hammaddeden sızdırmaz, üzerinde görülebilecek büyüklükte ve her iki yüzünde siyah renkli "Uluslararası Biyotehlike" amblemi ile "DİKKAT! TIBBİ ATIK" ibaresini taşıyan kırmızı renkli plastik torbaların kullanılması,

* Kesici ve delici özelliği olan atıkların, diğer tıbbi atıklardan ayrı olarak delinmeye, yırtılmaya, kırılmaya ve patlamaya dayanıklı, su geçirmez ve sızdırmaz, açılması ve karıştırılması mümkün olmayan, üzerinde siyah renkli "Uluslararası Biyotehlike" amblemi ile siyah harflerle yazılmış "DİKKAT! KESİCİ ve DELİCİ TIBBİ ATIK" ibaresi taşıyan plastik veya aynı özelliklere sahip lamine kartondan yapılmış kutu veya konteynerler içinde toplanması.

4.4.3. Atıkların geçici depolanması

4.4.3.1. Uygulamaya yönelik şartlar

4.4.3.1.1. Geçici depolama alanlarına getirilen tüm atıklar için atık kayıt çizelgesine ilgili bilgiler (atık kodu, atık türü, atık miktarı ve depoya giriş tarihi bilgileri vb.) tanımlanmalı, atık kayıt çizelgesinin bir nüshası geçici depolama alanında bulundurulmalı ve atıklar kodlarına göre ayrı depolanmalıdır.

4.4.3.1.2. Bitkisel atık yağlar için geçici depolama amacıyla kullanılan bidonların/varillerin/tankların bulunduğu saha yağmura karşı korunaklı olmalı, zemini sızdırmaz betonarme bir zemine sahip olmalı, döküntülere ve bidonların/varillerin/tankların devrilmesine karşı gerekli tedbirler alınmış olmalıdır.

4.4.3.1.3. Belediye atıkları çevre ve insan sağlığını bozmayacak şekilde kapalı olarak muhafaza edilmelidir.

4.4.3.1.4. Tehlikeli atıklar (Atık yönetimi yönetmeliği ek-4'te atık kodunun yanında * ile işaretlenmiş, atık yağlar, elektrikli ve elektronik atıklar, atık pil vb. diğer atık türleri dahil) geçici depolama alanında en fazla 6 ay süreyle, tehlikesiz atıklar (tehlikesiz olarak sınıflandırılan ambalaj atıkları dahil) ise en fazla 12 ay süreyle geçici depolanmalıdır.

Not: Geçici depolama süresi atık akümülatörler için en fazla 90 gündür.

4.4.3.1.5. Ayda bin kilogram veya daha fazla tehlikeli atık (Atık yönetimi yönetmeliği ek-4'te atık kodunun yanında * ile işaretlenmiş, atık yağlar, elektrikli ve elektronik atıklar, atık pil ve akümülatörler vb. diğer atık türleri dahil) üreten işletmeler tehlikeli atıklarını geçici depoladığı alanları/konteynerleri için Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünden geçici depolama izni almalıdır. Geçici depolama iznine tabi alanda / konteynerlerde değişiklik olması halinde geçici depolama izni yenilenmelidir.

4.4.3.1.6. Tehlikesiz atıklar birbiriyle karıştırılmadan ve tehlikeli atıklardan ayrı olarak depolanmalıdır.

4.4.3.1.7. Geçici depolama alanlarından / konteynerlerinden sorumlu çalışan / çalışanlar belirlenmelidir.

4.4.3.1.8. Tıbbi atıklar, sağlık kuruluşları/üniteleri bünyesinde en fazla 48 saat geçici depolanmalıdır/bekletilmelidir. Bu süre geçici depolama/bekletme işlemi +4⁰C'de gerçekleştiği takdirde 1 haftaya kadar uzatılabilir.

4.4.3.2. Tehlikeli atıklar için geçici depolama alanlarının özellikleri

4.4.3.2.1. Geçici depolama alanları üstü kapalı ve her türlü dış etkenden atıkları koruyacak şekilde oluşturulmalıdır.

4.4.3.2.2. Geçici depolama alanının zemini geçirimsiz malzemeden teşkil edilmelidir.

4.4.3.2.3. Geçici depolama alanında sızma veya dökülmelere karşı absorban malzeme bulundurulmalıdır.

4.4.3.2.4. Geçici depolama alanının etrafı sızma ve dökülmelere karşı ızgarayla çevrelenmelidir. ızgarada / kör kuyuda biriken sıvılar uygun atık kodu tanımlamaları yapılarak AYP'de tanımlanmalı ve ulusal mevzuat hükümlerine göre yönetilmelidir.

4.4.3.2.5. Geçici depolama alanında yangın gibi her türlü acil duruma karşı güvenlik tedbirleri alınmalıdır.

4.4.3.2.6. Geçici depolama alanına dışarıdan izinsiz şekilde girişe izin verilmeyecek tedbirler alınmalıdır.

4.4.3.2.7. Geçici depolama alanında atıkların tehlikelilik özelliğine göre uygun bölümlendirme yapılmalıdır. (Ör: Oksitleyici özellikteki atıklar ile alevlenebilir özellikteki atıklar ayrı bölümlerde muhafaza edilmelidir)

4.4.3.2.8. Geçici depolama alanı olarak konteyner kullanıldığı durumlarda, konteyner geçirimsiz zemin üzerine yerleştirilmeli, etrafı ızgara ile çevrelenmeli ve sızma ve dökülmelere karşı absorban malzeme bulundurulmalıdır.

4.4.3.3. Tehlikesiz atıklar ve ambalaj atıkları için geçici depolama alanlarının özellikleri

4.4.3.3.1. Yağmur veya yüzey suları ile temasından meydana gelebilecek kirliliğin önlenmesi için, tehlikesiz atıklar (Ör: Atık plastikler, demir metal çapakları ve talaşları, demir metaller, demir olmayan metaller, plastik, cam, ahşap, vb.) ve ambalaj atıkları için kullanılan geçici depolama alanlarının zemin geçirimsizliği sağlanmalı, suların bir atık su altyapı sistemine drenajı amacı ile ızgara, kuşaklama kanalları ve benzeri toplama sistemleri oluşturulmalıdır.

4.4.3.3.2. Geçici depolama alanında yangın gibi her türlü acil duruma karşı güvenlik tedbirleri alınmalıdır.

4.4.4. Atıkların yetkili kuruluşlarca taşınması, ara depolanması, işlenmesi, geri kazanılması, bertarafı

4.4.4.1. Tehlikeli atıklar, AEEE'ler, bitkisel atık yağlar, atık akümülatörler, tıbbi atıklar ve atık yağlar çevre lisanslı taşıyıcılara teslim edilmeli, sevkiyat ile ilgili MoTAT sistemi üzerinden gerekli işlemler yapılmalı, atığın niteliğine göre uygun çevre lisanslı atık işleme, geri kazanım, bertaraf veya ara depolama kurum / kuruluşuna gönderilmeli ve MoTAT sistemi üzerinden atıklarının takibi gerçekleştirilmelidir.

4.4.4.2. Belediye atıkları yetkili kurum ve kuruluşlara teslim edilmelidir.

4.4.4.3. Bazı tehlikesiz atıkların geri kazanımı tebliği kapsamındaki tehlikesiz atıklar (ör: atık plastikler, demir metal çapakları ve talaşları, demir metaller, demir olmayan metaller, plastik, cam, ahşap, vb.) çevre izin ve lisansına sahip geri kazanım tesislerine gönderilmeli veya çevre izin / lisanslı tesislere gönderilmek üzere Çevre ve Şehircilik İl Müdürlükleri tarafından düzenlenmiş geçerli bir toplama ayırma belgesine sahip kurum / kuruluşlara verilmelidir.

4.4.4.4. Ambalaj atıkları, havaalanının bağlı bulunduğu belediyenin ambalaj atıkları yönetim planına uygun olarak, ayrı biriktirilmeli ve belediyelerce belirlenen şekilde belediyenin toplama sistemine veya atık getirme merkezlerine verilmelidir.

Not: Çevre kirliliğine yol açmayacak şekilde ambalaj atıklarını oluşturduğu noktada cinslerine göre ayrı biriktiren işletmeler ile toplama sisteminin oluşturulmadığı ve biriktirme ekipmanlarının temin edilemediği yerlerdeki işletmeler ambalaj atıklarını çevre lisanslı ambalaj atığı işleme tesislerine verebilirler.

4.4.4.5. Belediyenin yönetim sistemi dışında kalan işletmeler, ambalaj atıklarını belediyenin toplama sistemine veya çevre lisanslı ambalaj atığı işleme tesislerine vermelidir.

4.4.5. Terminal işletmecilerine özel şartlar

4.4.5.1. Havaalanlarındaki sıvı kısıtlaması sonucu el konulan maddelerin atık olarak değerlendirilmesi durumunda, bahse konu maddeler atık kodlarına göre ayrıştırılmalı, geçici depolama alanına taşınmalı ve geçici depolama alanında uygun bir bölmede bu dokümanda tanımlı şartlar altında tutulmalıdır.

4.4.5.2. Havaalanlarındaki sıvı kısıtlaması sonucu el konulan ve atık olarak değerlendirilen maddeler AYP'de tanımlanmalıdır.

4.4.5.3. Terminal içerisinde yer alan restoran, temizlik şirketleri, büfe, gazete bayii, döviz bürosu, banka, PTT, araç kiralama ofisi, sağlık kuruluşları ve benzeri faaliyet gösteren işletmelerin yararlanabileceği atık ayrıştırılmalarını kolaylaştıracak düzenlemeler yapılmalı ve bu kuruluşların

uygulamalara uyumu sağlanmalıdır. Bu amaçla, bu işletmelerin ilgili personellerine asgari yılda bir kez atık yönetimi uygulamaları konusunda eğitim verilmelidir.

4.5. Tehlikeli Madde ve Karışımların Yönetimi

4.5.1. İşletmeler, kullandıkları tüm tehlikeli madde ve karışımlara (boya, buzlanmayı giderici / önleyici faaliyetlerde kullanılan sıvılar, çözücü, yakıtlar, su şartlandırma kimyasalları vb.) ilişkin EK 3 de örneği verilen formata uygun bir envanter hazırlamalıdır.

4.5.2. İçerisinde tehlikeli madde veya karışımlar bulunan orijinal ambalajlar ile bu amaçla kullanılan diğer kap/konteyner vb. üzerindeki tanımlamalar ve /veya tehlikelilik özelliklerine ilişkin simgelerin okunamaz veya ayırt edilemez hale gelmesi durumunda, bu ambalajlar / konteynerler vb. için işletme tarafından uygun tanımlamalar yapılmalıdır.

4.5.3. İşletmede kullanılan tüm tehlikeli madde ve karışımlara ait MSDS'ler, kullanım noktaları ve depolama alanlarında bulundurulmalı ve MSDS'lerinde belirtilen tedbirler alınmalıdır.

4.6. Hava Kirliliği Yönetimi

4.6.1. Tüm kapalı ortamlarda, insan sağlığına zararlı ortam oluşturmasına neden olan fosil yakıtlar ile çalışan araçlar yerine, çevre dostu teknolojiyle (elektrik enerjisi ile) hareket eden araçlar kullanılmalıdır.

4.6.2. Yolcu köprüsü bulunan havaalanlarında NOX, CO2 gibi hava kirleticilerin ve gürültü emisyonlarını azaltmak için APU ve GPU kullanımı zorunlu haller dışında engellenmelidir. Yolcu köprülerinin bulunmadığı fakat FEGP sistemlerinin bulunduğu havaalanlarında APU ve GPU kullanımları olabildiğince engellenmelidir. FEGP sistemlerinin çalıştırılmasından veya yolcu köprülerinden elektrik ve PCA hizmeti sunumundan sorumlu işletmeler ve havaalanı işletmeleri, bu sistemlerin/hizmetlerin kullanımının yaygınlaştırılmasına ilişkin çalışma(lar) gerçekleştirmelidir. Yapılan bu çalışmalara ilişkin hizmet sayısı/toplam hizmet verilen hava aracı oranına ilişkin veriler dahil ilgili tüm bilgiler asgari yılda bir kez Sera Gazı Çalışma Komitesi toplantılarında değerlendirilmeli ve talep edilmesi halinde ilgili tüm bilgi ve belgeler TSE'ye sunulmak üzere hazır bulundurulmalıdır.

4.6.3. İşletmeler, havaalanı sınırları dışına çıkan motorlu araçların envanterini gösteren bir liste hazırlamalıdır. İşletmeler, bu araçların tümü için egzoz emisyon ölçümünü yaptırmalı ve uygunluk belgesini almalıdır. Bu kapsamda uygunluk belgesi olmayan araçların kullanılması önlenmelidir.

4.6.4. 70 kW üzeri ısı güce sahip ısınma amacıyla kullanılan katı ve sıvı yakıtlı yakma sistemine sahip tüm işletmeler, bu sistemlerden kaynaklanan emisyon ölçümlerini asgari yılda bir kez, gaz yakıtlı yakma sistemine sahip işletmeler ise asgari 5 yılda bir kez yaptırmalıdır. Ardışık 2 yıl kapsamına girdiği ilgili yönetmeliğe (Isınmadan Kaynaklı Hava Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği veya ısı gücü 1 MW üzeri olan yakma sistemleri için Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği) ölçüm sonuçlarının uygun olduğu tespit edilen katı ve sıvı yakıtlı yakma sistemlerine sahip işletmeler için emisyon ölçümleri sonraki yıllarda asgari 3 yılda bir yapılmalıdır. Isıl gücüne ve kullandığı yakıt türüne bakılmaksızın, tüm yakma sistemleri için yıllık bakım, onarım ve baca temizleme işlemleri işletmeler tarafından gerçekleştirilmelidir.

Not: Çevre izni kapsamında bulunan yakma sistemleri için bu maddede belirtilen ölçüm aralıkları çevre izni için yapılması gereken ölçüm aralıklarından daha uzun ise mevzuattaki ölçüm aralıklarına uygunlukları aranacaktır.

4.6.5. Önemli bir değişiklik görmüş (Ör: Yakma tesisinde kullanılan yakıtın değiştirilmesi, Yakma tesisinin değiştirilmesi ve Yakma tesisinin ısı gücünün değiştirilmesi) çevre mevzuatına tabi bir

yakma tesisine sahip işletmeler, ısı gücüne ve kullandığı yakıt türüne bakılmaksızın, 1 (bir) ay içerisinde emisyon ölçümlerini gerçekleştirmelidir.

4.6.6. Tamamen acil durumlarda kullanılan, acil güç sistemlerine (sürekli çalıştırılmayan, herhangi bir arıza durumunda veya elektrik kesintisinden dolayı işletmeye sokulan ve bu durumların ortadan kalkması ile işletmeden alınan ve yılda asgari 500 saat'e kadar kullanılan) sahip işletmeler bu sistemleri için Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği Ek-5'te belirtilen emisyon standartlarına uymalıdır.

4.7. Çevresel Gürültünün Yönetimi

4.7.1 Havaalanı işletmecileri tarafından, Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde gürültü ölçümleri yaptırılarak gürültü haritalarının hazırlanması sağlanmalıdır. Havaalanı için belirtilen yönetmelik çerçevesinde gürültü haritası hazırlanması zorunlu değilse, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'ndan veya ilgili birimlerinden alınan ve havaalanı için gürültü ölçümlerinin yaptırılmayabileceğine ve gürültü haritası hazırlanmayabileceğine dair ifadeleri içeren resmi yazı talep edilmesi halinde TSE'ye sunulmak üzere hazır bulundurulmalıdır.

4.7.2. Gürültü haritası hazırlanan havaalanları için ilgili belediye tarafından gürültü eylem planları hazırlanmışsa ve eylem planında havaalanı işletmecisinin yerine getirmesi gereken yükümlülükler tanımlanmışsa, havaalanı işletmecisi tarafından bu yükümlülükler yerine getirilmelidir. Havaalanı işletmecileri, bu konuda ilgili belediyeden alacakları ve eylem planına uyum sağlandığına dair ifadeleri içeren resmi yazıyı talep edilmesi halinde TSE'ye sunulmak üzere hazır bulundurulmalıdır. *İlgili belediye tarafından eylem planı hazırlanmamış veya bu kapsamda kendisine yükümlülükleri bildirilmemiş olan havaalanı işletmecileri, kendilerine ait gürültü haritasını ilgili belediyeye sunduklarına dair resmi yazıyı TSE denetimi sırasında TSE denetim ekibine sunmalıdır.*

4.7.3 Havaalanı işletmecileri tarafından, Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliği'nde belirtilen diğer yükümlülükler yerine getirilmelidir. (Örneğin: Yılda 50000'den fazla uçuşun gerçekleştiği havaalanlarında gürültü izleme ve ölçme sistemi kurulmalı ve sınır değerlerin üzerinde gürültü emisyonlarının gerçekleştiği faaliyetler / bölgeler için gerekli tedbirler alınmalıdır.) Gürültü izleme ve ölçme sisteminde kullanılan ekipman / donanım / cihazlar için TS EN ISO 14001 standardında tanımlı izleme ve ölçme ekipmanı / donanımı / cihazları için tanımlanmış olan kalibrasyon / doğrulama ile ilgili şartlar geçerlidir.

4.7.4 Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde gürültü haritası hazırlanmasının zorunlu olduğu havaalanlarında, havaalanı işletmecisinin koordinesinde ve havaalanı kullanıcılarının katılımı ile Gürültü Çalışma Komisyonu kurulmalıdır.

4.7.5 Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde gürültü haritası hazırlanması zorunlu olsun /olmasın tüm havaalanlarında, havaalanı işletmecisi haricindeki tüm işletmeler, havaalanı işletmecisi koordinesinde havaalanında kurulabilecek olan Gürültü Çalışma Komisyonu'na, havaalanı işletmecisi tarafından gerekli görülmesi halinde katılım sağlamak zorundadır. İşletmeler, başvurunun yapılacağı tarih itibarıyla:

* Havaalanında Gürültü Çalışma Komisyonu oluşturulmamışsa havaalanı işletmecisinden alacakları ve havaalanında henüz Gürültü Çalışma Komisyonu oluşturulmadığına dair ifadeleri içeren resmi yazıyı,

* Havaalanında Gürültü Çalışma Komisyonu oluşturulmuşsa ve havaalanı işletmecisi tarafından işletmenin Gürültü Çalışma Komisyonu'nda yer alması gerekli görülmemişse, havaalanı işletmecisinden alacakları ve işletmenin havaalanında oluşturulan Gürültü Çalışma Komisyonu'nda yer almasına gerek olmadığına dair ifadeleri içeren resmi yazıyı,

* Havaalanında Gürültü Çalışma Komisyonu oluşturulmuşsa ve havaalanı işletmecisi tarafından işletmenin Çalışma Komisyonu'nda yer alması gerekli görülmüşse, havaalanı işletmecisinden alacakları ve işletmenin havaalanında oluşturulan Gürültü Çalışma Komisyonu'nda yer aldığına dair ifadeleri içeren resmi yazıyı, talep edilmesi halinde TSE'ye sunulmak üzere hazır bulundurmalıdır. Havaalanında, işletmelerin, başvuru yapacakları tarihten sonra Gürültü Çalışma Komisyonu oluşturulması halinde, işletmeler bu maddede belirtilen hususlara uyum sağlamalıdır.

4.7.6 Gürültü Çalışma Komisyonunun oluşturulduğu havaalanlarında komisyon toplantıları asgari yılda 1 kez gerçekleştirilmeli ve asgari olarak aşağıdaki konular ele alınarak Havaalanı otoritesinin en üst yöneticisine toplantı sonuçları raporlanmalıdır;

* Şikâyetler (gelen şikâyetlerin analizi, şikâyetlere ilişkin varsa yapılan geri bildirimler vb.)

* Gürültü maruziyetine ilişkin tedbirlerin görüşülmesi

* Gürültü izleme ve ölçme sonuçları

4.7.7 Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde gürültü haritası hazırlanması zorunlu olsun olmasın tüm havaalanı işletmecileri; 31 Aralık 2020 tarihine kadar stratejik gürültü haritalarını hazırlatmalıdır. Stratejik gürültü haritaları hazırlandıkları tarihten sonra en az beş yılda bir gözden geçirilmeli ve gerektiğinde revize edilmelidir.

4.7.8 Bakım kuruluşlarınca yürütülen faaliyetlerden kaynaklanan gürültü emisyonları için çevresel gürültü seviyeleri belirlenmelidir. Bu amaçla, söz konusu işletmeler tarafından Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nca verilen ön yeterliliğe veya yeterlilik belgesine sahip kuruluşlarca düzenlenmiş akustik rapor veya çevresel gürültü seviyesi değerlendirme raporu temin edilmelidir. Söz konusu raporlarda, ölçülen gürültü seviyelerinin sınır değerleri aşıp - aşmadığı değerlendirilmeli ve sınır değerlerin aşılması durumunda işletme tarafından gerekli tedbirler alınmalıdır.

4.8. Yakıtların Yönetimi

4.8.1. *Yakıt depolama faaliyetleri yürüten işletmelerce, oluşabilecek yakıt sızıntılarının yayılımını engellemeye yönelik depolama yöntemine göre uygun tedbirler (Ör: Havuzlama vb.) alınmalıdır.*

4.8.2. *Hava taşıtlarına ve yakıt depolarına yönelik yakıt dolumu ve yakıt boşaltma faaliyetleri sırasında oluşabilecek sızıntıların ve dökülmelerin sebep olabileceği olumsuz etkileri en aza indirebilmek için gerekli tedbirler alınmalıdır .*

4.8.3. *Alınan önlemlere rağmen yakıt dolumu, yakıt boşaltma ve yakıt depolama faaliyetlerinde sızıntı ve dökülmelerin oluşması ihtimaline karşı müdahale amacıyla faaliyetin gerçekleştirildiği alanda emici malzemeler ve temizlik ekipmanları hazır bulundurulmalıdır.*

4.8.4 *Sızıntı ve dökülme durumunun gerçekleşmesi durumunda belirlenmiş müdahale planı uygulamaya konulmalı ve emici malzemelerin kullanılması durumunda sızıntı ve dökülmelere temas etmiş emici malzemeleri Çevre mevzuatına uygun bir şekilde toplanmalı, geçici depolanmalı, AYP ve Atık kayıt çizelgesinde tanımlanmalı ve çevre lisanslı kurum / kuruluşlara teslim edilmelidir.*

4.8.5 *Yakıt depolama faaliyetleri sırasında oluşabilecek sızıntıların önlenmesi amacıyla yakıt ikmal ve ihrakiye şirketlerinde periyodik muayene faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi sağlanmalıdır.*

4.9. Diğer Kriterler

4.9.1. *İşletme, faaliyetleri sonucunda oluşan / oluşabilecek tüm çevre boyutlarını kapsayacak şekilde, ilgili tüm personelin eğitim almasını sağlamalıdır.*

4.9.2. İşletme bünyesinde, proje esaslarını takip edecek *sektörel kriterlerden ve sera gazı emisyonlarının izlenmesi ve raporlanmasından sorumlu birer kişi olmak üzere 2 ayrı personel görevlendirilmelidir. Bu iki personelin proje kapsamındaki yürüteceği çalışmaları koordine etmek ve proje kapsamında TSE nezdinde yapılacak çalışmalarda işletmeyi temsilen yönetici statüsündeki bir personel proje sorumlusu olarak görevlendirilmelidir. Her üç personel de işletme bünyesinde oluşan tüm çevre boyutlarını kapsayacak şekilde eğitim almalı ve Yeşil havaalanı Proje şartlarının güncelliğini takip etmelidir. Bu eğitimlerin alındığına dair belgeler ile resmi görevlendirme yazı(ları) ve proje sorumlusunun iletişim bilgileri başvuru sırasında TSE'ye sunulmalıdır.*

4.9.3. *İşletme, bu dokümanın ilgili maddelerinde belirtilen resmi yazıların güncelliğini sağlamalıdır.*

4.9.4. Yeşil Havaalanı/Yeşil Kuruluş Projesi Sektörel kriterler çerçevesinde işletmeler Yeşil Havaalanı/Yeşil Kuruluş Projesi Sera Gazı Kriterlerinde atıf yapılan güdümlü faaliyetler ve sera gazı yönetim planından farklı bir yönetim planı oluşturmalı ve bu yönetim planını uygulayarak *her takvim yılı için en az bir iyileştirme gerçekleştirmelidir. İyileştirmelere ilişkin bilgi ve belgeleri TSE ye sunulmak üzere hazır bulundurmalıdır.*

NOT: İşletmeler, iyileştirme faaliyetlerine yönelik TS EN ISO 14001 standardı kapsamında oluşturulan çevre amaçlarını, bu amaçlara ilişkin oluşturulmuş programları ve amaçlara ulaşma durumlarına ilişkin bilgi ve belgeleri kullanabilir.

EKLER:

- 1- AYP örneği.
- 2- Atık Kayıt Çizelgesi örneği.
- 3- Depolaması Yapılan Tehlikeli Kimyasal Listesi örneği.